

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 2. Nullam à Fato esse neceßitatem, neq[ue] stellas in libera mortaliu[m]
negotia dominari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

tum eſt de homine, quàm primùm natus eſt, rata ſunt omnia, ſi iſtis credas; ſub Ioue natus, certus eſt de ſceptro; ſub Mercurio, certus de patibulo.

§. II.

Nullam à Fato eſſe neceſſitatem, neq; ſtellas in libera mortalium negotia dominari.

Præſens eſt iſte ſcopulus, vt ſupra quoq; memini me dicere, ad homines in deſperationem, noſtra quoque ætate, prò dolor, inducendos. Qui etſi, ipſa *Fati* explicatio-
ne ſupra allata, ſatis maneat repulſus, hïc tamen paulò enucleatiùs eſt deſtruendus.

Multi enim *Fati* legibus ita addicunt aſtrin-
guntque omnia, vt libertatem arbitrij ma-
niſteſtè tollant. Quidam namq; opinantur,
Fatum eſſe naturalem quandam ac neceſſariã
rerum conſequentiam; eãmq; ex ipſis aſtris
deducunt. *Homines quando Fatum audiunt,*

S. Augu-
ſtin. lib.
5. de Ci-
uit. cap. 1.

inquit S. Auguſtinus, *non intelligunt, uſita loquendi conſuetudine, niſi vim poſitionis ſi-
derum qualis eſt, quando quis naſcitur, vel cõ-
cipitur.* Alij inquit, *Fatum eſſe indeclina-
bilem rerum ſeriem, & catenam, per æterna
conſequentiæ ordines, ſemet implicantem.* De
primis Poëta ait: *Nota Mathematicis gene-
ſis tua.* Secundi ſeipſos, ac alios ſecum, ca-
tenã

tenâ illâ implicant. Vtrique in *Fato* fiunt fatui: illi quia astris, quibus sapiens dominatur, nimiam tribuunt potestatem; isti, quia non satis dispiciunt, quale sit inter facta & facienda discrimen. Nam etsi, quod factum est, infectum fieri nequit; id tamen, quod faciendum est, non ita faciendum est, ut liberè non sit faciendum, aut ut etiam omitti nō possit. Tametsi ergo *Fatum*, prout Ethnici sumebant, significabat aliquam in euentis necessitatem, immo etiam necessitatem in ipso Deo; prout tamen ab Aristotele, & rectè sentientibus accipitur, non solùm non infert necessitatem in Deo, cum Deus liberè ordinet fatum; sed etiam in agentibus liberis creatis non ponit necessitatem, cum causæ proximæ in effectum influentes, influant iuxta modum eius. Quocirca, si sint liberæ, influunt cum libertate, seu libertate non euersâ. Nulla ergo neque à stellis, neque ab vlla serie causarū est *necessitas antecedens*. Ita est, non lucent in cœlo sidera otiosè; alios in iram, alios in flaccidum quendam languorem; alios lætos, subtristes alios gignunt; nulli tamen sanæ mentis homini ingerunt necessitatem, nulli adimunt libertatem. Potest lætus tristi-

stari,

ſtari, & triftis naturâ lætari: neque fatiẽ
 quiſpiam in lætiſſimos cachinnos effuſior
 eſt, quàm cum melancholicus in riſum at-
 que iocum erumpit. Qui autem, ex poſi-
 tura ſtellarum, bella, victorias, incendia,
 nuptias, magnatum mortes, proditioes,
 fœdera, pacem, amicitias, inimicitias pro-
 mittunt & antedicunt, malo aſtro nati, &
 planè calendario indigni ſunt. Nec enim
 merentur, inter Sanctos ſcribi, qui docere
 audent; quod Sancti omnes refutauerunt.

§. III.

*D. Ambroſij, contra fatales ſtellas; ar-
 gumenta & rationes.*

**S. Am-
 broſ. ſu-
 per epift.
 ad Co-
 loſſ. c. 2.**

Pugnat contra fatales ſtellas, cum Apo-
 ſtolo, D. Ambroſius, qui primò aſtologi-
 am hanc oſtēdit, fidelibus eſſe periculoſam,
 his verbis: *Videte, ne quis vos depradetur
 per Philoſophiam & inanem fallaciam, ſecun-
 dùm traditionem hominum, ſecundùm elemen-
 ta huius mundi, & non ſecundùm Chriſtũ &c.*
 Deinde indicat, quinam eiufmodi aſtolo-
 giæ ſe mancipent. *Quia quæ ad præſens ſunt,
 & cernuntur oculis ſuavia, & oblectabilia vi-
 dentur, aliquantos ſeducunt, qui ſpiritualem
 rationem deſpiciendam & ridendam putant de-
 ſperatione futuri, omnem vim aſtris aſignan-
 tes,*